

Zápis ze sedmého výjezdního zasedání Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v České republice (dále jen „PS“)

Jihočeský kraj (28. června 2023)

Účastníci - PS: Mgr. Martin Herbert Dzingel (místopředseda Rady vlády pro národnostní menšiny, zástupce německé menšiny), Eugenie Číhalová (členka Rady vlády pro národnostní menšiny, zástupkyně ruské menšiny), Roman Bláha (badatel), Tadeáš Mertlík, M.A. (tajemník PS, sekretariát rady vlády pro národnostní menšiny);

Účastníci – hosté: Mgr. Hana Augustinová (Ministerstvo pro místní rozvoj), PhDr. Renata Weinerová (MHMP, Výbor pro národností menšiny);

Účastníci - místní veřejná správa: Ing. Zuzana Lerchová (KÚ Jihočeského kraje), Mgr. Jan Prener (KÚ Jihočeského kraje), Richard Ramba (starosta obce Želnavo), Karel Malenovský (místostarosta města Želnavo).

Výjezd do Jihočeského kraje byl zahájen dne 28. června 2023 v 7:00 hod. v Praze a ukončen v 19:50 tamtéž. Nejprve byl navštíven Krajský úřad Jihočeského kraje, poté hřbitovy v obcích Ktiš, Slavkov, Želnavo a Zadní Zvonková, a obecní úřad v obci Želnavo. Na navštívených úřadech byla distribuována příručka *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice* v českém a německém jazyce.

První z navštívených hřbitovů se nachází v obci Ktiš. Toto pohřebiště na samém okraji tehdejších Sudet není zajímavé ani tak svým vzhledem, jako působením spolku Bartoloměj. Tento spolek si vzal mimo jiné za vlastní vyhledávání starých náhrobků na pohřebištích v bývalých obcích, které byly v rámci vojenského újezdu Boletice vysídleny a strženy. Spolek ve spolupráci v německou stranou nalezené náhrobky repasuje a ukládá právě na pohřebišti ve Ktiši. Hřbitov je v dobrém stavu.

Druhým navštíveným pohřebištěm byl hřbitov v obci Slavkov. Tento hřbitov byl v minulosti upraven tak, že všechny náhrobky (nadzemní část) byly navrženy na jednu pietní mohylu, a ostatní plocha má charakter udržované zelené louky. Náhrobky v mohyle jsou zachované, pomník měl i svého architekta, mimochodem německého, součástí pomníku je seznam všech tehdejších německých obyvatel obce. Nicméně zůstává k diskuzi, zda je toto správná cesta, není také jasné, do jaké míry byly do procesu stavby pomníku zapojeni vysídlení a potomci vysídlených, a zdali s takovou úpravou souhlasili.

Třetím navštíveným hřbitovem byl hřbitov v obci Želňava. Jde o další příklad udržovaného pohřebiště, které reprezentuje původní typ pohřebišť na Šumavě, zachováno je množství původních tepaných železných křížů. Kromě toho skupina navštívila i původní gotický kostel s částečnou barokní přestavbou. Jedná se o velmi dobře udržované pohřebiště s příkladným přístupem obce, kde se konají mj. i setkání krajanů.

Posledním navštíveným hřbitovem byl hřbitov v zaniklé obci Zadní Zvonková. Jedná se o učebnicový příklad toho, jak může naprosto zdevastované pohřebiště vstát z popela a rovněž je to ukázka příkladné přeshraniční spolupráce. Hřbitov byl totiž už kompletně zničený, ale v 90. letech byl díky dobrovolnické práci vysídlelců, jejich potomků i místních obnoven. Byly vykáceny náletové dřeviny a odstraněna vrchní vrstva zeminy, která zakrývala povalené náhrobky. Náhrobky byly opraveny a znovu vztyčeny.

Příloha:

obr. 1 – Hřbitov Ktiš

obr. 2 – Hřbitov Ktiš

obr. 3 – Hřbitov Slavkov

obr. 4 – Hřbitov Slavkov

obr. 5 – Hřbitov Želnavá

obr. 6 – Hřbitov Želava

obr. 7 – Hřbitov Zadní Zvonková

obr. 8 – Hřbitov Zadní Zvonková